

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., ve věci

žalobce: **N. Q. D.**, narozený dne X
státní příslušnost X
bytem v ČR X
zastoupený JUDr. Bc. Marcelou Lafek, advokátkou
sídlem Národní 416/37, 110 00 Praha

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2024, č. j. MV-107532-4/SO-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2024, č. j. MV-107532-4/SO-2023 (dále jen „napadené

rozhodnutí“), jímž změnila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „**správní orgán prvního stupně**“) ze dne 22. 4. 2024, č. j. OAM-50618-12/DP-2023 (dále jen „**prvostupňové rozhodnutí**“), tak, že žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia se zamítá a doba jeho platnosti se podle § 44a odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o pobytu cizinců**“) neprodlužuje. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán prvního stupně zamítl žádost žalobce, neboť ve stanovené lhůtě nebyly předloženy doklady za účelem ověření údajů uvedených v žádosti.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě předně zrekapituloval některé skutkové okolnosti. Konkrétně uvedl, že na území přicestoval v roce 2022 za účelem studia, které mělo být realizováno nejprve studiem jazykového kurzu a následně studiem na vysoké škole. Neuspěl však u závěrečné zkoušky jazykového kurzu, pročež se rozhodl jej opakovat. Jeho žádosti o prodloužení doby pobytu bylo vyhověno, avšak pobyt byl prodloužen pouze po dobu platnosti předložené smlouvy o zdravotním pojištění na období necelých 4 měsíců, aniž by tato doba měla souvislost s obdobím trvání jazykového kurzu. Zároveň nebyl poučen o tom, že trvání pojistné smlouvy ovlivňuje dobu uděleného povolení k pobytu a že povolení k pobytu na základě účasti v jazykovém kurzu může být prodlouženo pouze jednou.
3. Následně žalobce namítl, že ustanovení § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je v rozporu s právem Evropské unie, konkrétně směrnici Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby (dále jen „**směrnice 2004/114/ES**“). Odkazoval přitom na čl. 2 písm. b), čl. 4, čl. 16 odst. 1 a čl. 12 této směrnice. Ta podle něj vymezuje případy, v nichž může vnitrostátní právo stanovit, že povolení k pobytu za účelem studia nebude prodlouženo. Pravidlo spočívající v omezení počtu opakování prodloužení povolení k pobytu přitom uvedená směrnice nezná. Upravuje pouze důvod spočívající v nedostatečném pokroku ve studiu, který je nicméně třeba individuálně posoudit. Ustanovení § 44a odst. 2 je nadto netransparentní a otevírá prostor pro libovůli správního orgánu, který může pobyt neprodloužit, aniž by byl takový postup odrazem úspěchu žadatele ve studiu. Toto ustanovení je tak podle žalobce nepoužitelné pro rozpor s právem Evropské unie a nemělo tak být aplikováno.
4. Dále žalobce namítl rozpor s ústavním pořádkem a navrhl, aby zdejší soud podal návrh dle ustanovení čl. 95 odst. 2 Ústavy Ústavnímu soudu na zrušení ustanovení § 44 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. To odůvodnil tím, že předmětné ustanovení vytváří faktickou nerovnost mezi cizinci pobývajícími na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia v jazykovém kurzu. Tato nerovnost přitom není založena na trvání a plnění účelu, aby může být podložena pouze dobou trvání pojistné smlouvy. On sám tak mohl na území setrvat toliko 14 měsíců, zatímco jiní studenti i čtyři roky. Takovou nerovnost založenou předložením pojistné smlouvy s krátkou dobou platnosti označil za rozpornou s čl. 1 Listiny základních práv a svobod. Poznamenal, že pokud by předložil takovou pojistnou smlouvu v případě jiného účelu pobytu, tak by důsledkem bylo taktéž vydání povolení na krátkou dobu. Mohl by

ovšem podat další žádost o prodloužení pobytu. Uvedené ustanovení tak vytváří překážku pro podání další žádosti, pro kterou nicméně není důvod, když cizinec dále pokračuje v jazykové přípravě. Předmětné ustanovení shledal rozporným i s čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, k čemuž dodal, že bylo v jeho případě neoprávněně zasaženo do jeho soukromého života zamezením dalšího studia.

5. Rovněž žalobce namítl absenci posouzení zásahu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. Z jeho žádosti přitom vyplývala účast na přípravě pro budoucí studium. Správní orgány se tak měly zabývat dopadem jejich rozhodnutí do soukromého života, když negativní rozhodnutí mu zamezuje pokračovat ve studiu. Tímto zásahem se však vůbec nezabývaly, přestože jim takovou povinnost výslovně ukládá zákon.
6. Závěrem podané žaloby proto žalobce navrhl zdejšímu soudu, aby zrušil napadené rozhodnutí a prvostupňové rozhodnutí, věc vrátil správnímu orgánu prvního stupně k dalšímu řízení a přiznal mu náhradu nákladů řízení. S žalobou pak spojil i žádost o přiznání odkladného účinku, v jejímž rámci mimo jiné uvedl, že má na území partnerku (občanku České republiky), se kterou má trvalý a hluboký vztah, přičemž spolu sdílí společnou domácnost a hodlají v budoucnu založit rodinu. Také má na území řadu přátel a sociální zázemí.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě nejprve shrnula některé skutkové okolnosti a odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zdůraznila, že žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí blanketní odvolání a nenamítal žádné konkrétní skutečnosti.
8. K námitkám žalobce uvedla, že je jí z úřední činnosti správního orgánu prvního stupně známo, že žalobce v předchozím řízení podepsal protokol o zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu, ve kterém je platnost průkazu o povolení k pobytu stanovena do 14. 12. 2023. Také v předchozím řízení nepředložil doklad o cestovním zdravotním pojištění s platností do 31. 5. 2024 a v protokolu souhlasil s vydáním průkazu s platností do 14. 12. 2023. Dostal se tak do své situace vlastní vinou. Podotkla, že by měl žalobce znát právní předpisy dotýkající se jeho práv a povinností. Odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2018, č. j. 11 A 206/2017-34. Dále poznamenala, že pokud žalobce hodlal na území pobývat až do 31. 5. 2024, měl doložit i platné cestovní pojištění. Předchozí řízení nadto nebylo předmětem přezkumu.
9. K rozporu ustanovení § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců s právem Evropské unie žalovaná nejprve poznamenala, že směrnice 2004/114/ES byla zrušena a nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/801 ze dne 11. května 2016 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair (dále jen „studijní směrnice“). Z dikce obou směrnic vyplývá, že přípravné kurzy zakotvené v ustanovení § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců představují tzv. fakultativní transpozici směrnice. Odkázala přitom na čl. 3 bod 3 studijní směrnice. Je tedy podle ní na členských státech, zda vůbec a případně v jakém rozsahu přípravné kurzy k vysokoškolskému studiu zahrnou jako studium ve smyslu studijní směrnice do své vnitrostátní úpravy. Mají tedy široké pole působnosti, jak

upravit jejich přípustnost a možnosti setrvání na území v rámci studia těchto kurzů, a to i pokud jde o možnosti prodloužení pobytu. Poukázala přitom i na bod 16 preambule studijní směrnice. Zmínila rovněž, že Česká republika v určitém rozsahu zahrnuje přípravné kurzy do definice studia a dala jednoznačně najevo, jaké přípravné kurzy bude jako studium akceptovat. V § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců pak zohlednila bod 16 preambule studijní směrnice. Správní orgány tak byly povinny postupovat v souladu se zákonem o pobytu cizinců, když ustanovení § 64 písm. b) i § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců nejsou v rozporu se studijní směrnicí.

10. Posléze žalovaná dodala, že s ohledem na výše uvedené nepovažuje za důvodný ani podnět k podání návrhu Ústavnímu soudu na zrušení ustanovení § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Podotkla, že jí není zcela zřejmé, v čem je spatřována tvrzená nerovnost, když povinnost předložit doklad o cestovním zdravotním pojištění na celou dobu pobytu má každý cizinec, který hodlá na území České republiky pobývat.
11. Žalovaná tedy uzavřela, že v daném případě byly splněny veškeré podmínky pro zamítnutí žádosti žalobce. Navrhla proto zdejšímu soudu, aby podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Obsah správního spisu

12. Ze správního spisu zjistil soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
13. Žalobce podal správnímu orgánu prvního stupně dne 7. 12. 2023 žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. K žádosti přiložil mimo jiné potvrzení o studiu – kurz celoživotního vzdělávání vydané dne 27. 11. 2023 Českou zemědělskou univerzitou v Praze. Z tohoto potvrzení se podává, že žalobce se zapsal do přípravného kurzu českého jazyka a odborných předmětů, který je realizován Českou zemědělskou univerzitou v Praze, přičemž kurz bude navštěvovat pravidelně od pondělí do pátku od 2. 10. 2023 do 31. 5. 2024. Studium je realizováno v rámci programu celoživotního vzdělávání – Příprava na studium na ČZU v Praze I a II. Kurz je přípravou na studium v akreditovaném bakalářském programu „Vodní hospodářství“ na Fakultě životního prostředí ČZU v Praze. V období od 1. 6. do 15. 9. 2023 (po absolvování kurzu) měl žalobce využívat pobyt v České republice za účelem splnění dalších studijních záležitostí.
14. Výzvou k odstranění vad žádosti ze dne 3. 1. 2024, č. j. OAM-50618-6/DP-2023, správní orgán prvního stupně vyrozuměl žalobce o tom, že bylo-li povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území vydáno za účelem jazykové či odborné přípravy ke studiu akreditovaného studijního programu veřejné vysoké školy organizovaného veřejnou vysokou školou, lze toto povolení prodloužit pouze jednou. Dodal, že k žádosti byl předložen doklad o tom, že žalobce hodlá pokračovat v účasti na přípravném jazykovém kurzu na ČZU, přičemž v jeho případě již k prodloužení dlouhodobého pobytu jednou došlo. Doplnil, že je tedy potřeba doložit doklad o tom, že se na území bude zabývat aktivitami, které jsou studiem ve smyslu ustanovení § 64 zákona o pobytu cizinců s výjimkou jazykové přípravy. Vyzval jej tedy k doložení uvedených náležitostí.
15. Žalobce v reakci na tuto výzvu doložil další potvrzení o studiu – kurz celoživotního vzdělávání vydané Českou zemědělskou univerzitou v Praze ze dne 5. 2. 2024. Toto potvrzení mělo stejný obsah jako potvrzení ze dne 7. 12. 2023. Navíc v něm byla

obsažena pouze zmínka, že žalobce uvedený přípravný kurz na ČZU již jednou absolvoval v období od 11. 10. 2022 do 13. 6. 2023 a opakuje jej tedy pouze jednou.

16. Správní orgán prvního stupně následně vyrozuměl žalobce o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Žalobce do spisového materiálu nahlédl dne 28. 2. 2024 s tím, že žádá o lhůtu k vyjádření 30 dnů. Posléze doložil pouze další potvrzení o studiu – kurz celoživotního vzdělávání vydané Českou zemědělskou univerzitou v Praze ze dne 26. 2. 2024, které mělo stejný obsah jako potvrzení ze dne 7. 12. 2023, avšak byla v něm upravena zmínka o tom, že v období od 1. 6. do 15. 9. 2024 (po absolvování kurzu) bude žalobce využívat pobyt v ČR za účelem splnění dalších studijních záležitostí.
17. Správní orgán prvního stupně tak vydal prvostupňové rozhodnutí. V jeho odůvodnění uvedl, že žalobce již podruhé žádá o prodloužení pobytového oprávnění na základě přípravného jazykového kurzu. Vyzval jej proto k doložení nového dokladu prokazujícího účel pobytu na území. Z dikce ustanovení § 44a odst. 2 zákona o pobytu cizinců podle něj plyne, že možnost prodloužit pobytové oprávnění pouze jednou se vztahuje na samotný dlouhodobý pobyt, nikoliv jazykový kurz. Přes výzvu mu však nebyl předložen doklad, na jehož základě by bylo možno ověřit údaje uvedené v žádosti. Žalobce totiž nepředložil doklad prokazující účel pobytu na území dle ustanovení § 64 zákona o pobytu cizinců. Dále správní orgán prvního stupně posoudil, zda nebude zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu znamenat nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života žalobce. Dospěl k závěru, že rozhodnutí není nepřiměřené ve vztahu k důvodu zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu.
18. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce blanketní odvolání, které ani přes výzvu správního orgánu prvního stupně nijak nedoplnil. O něm rozhodla žalovaná napadeným rozhodnutím. V jeho odůvodnění mimo jiné konstatovala, že povolení k dlouhodobému pobytu na území bylo žalobci vydáno a následně již jednou prodlouženo za účelem účasti na jazykové a odborné přípravě ke studiu akreditovaného studijního programu vysoké školy. Tuto přípravu lze podřadit pod studium ve smyslu ustanovení § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Bylo-li přitom pobytové oprávnění za tímto účelem žalobci již jednou prodlouženo, nelze jej podle ustanovení § 44a odst. 2 zákona o pobytu cizinců prodloužit. Správní orgán prvního stupně tak měl žádost žalobce zamítnout právě podle ustanovení § 44a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Vzhledem k tomu přistoupila ke změně výroku prvostupňového rozhodnutí. Uzavřela tedy, že byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti podle ustanovení § 44a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce požadoval prodloužit dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia pro účast na jazykové a odborné přípravě ke studiu akreditovaného studijního programu vysoké školy ve smyslu ustanovení § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Za tímto účelem mu už přitom byla jednou prodloužena.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

19. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dotčeném žalobou, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán podle § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Vycházel přitom ze

skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Rozhodoval bez nařízení jednání, neboť žalovaná výslovně s takovým postupem souhlasila a žalobce k výzvě a poučení soudu podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. nevyjádřil s takovým projednáním věci nesouhlas. Soud zároveň za této situace a s ohledem na obsah správního spisu nepovažoval nařízení jednání za nezbytné. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.

20. Podle článku 3 bodu 3 studijní směrnice se pro účely této směrnice rozumí „studentem“ státní příslušník třetí země přijatý ke studiu na vysokoškolské instituci a přijatý na území členského státu, aby se věnoval jako své hlavní činnosti řádnému studiu vedoucímu k dosažení vysokoškolské kvalifikace uznané daným členským státem, včetně diplomů, vysvědčení nebo doktorátů získaných na vysokoškolské instituci, což může zahrnovat přípravný kurz předcházející takovému vzdělávání v souladu s vnitrostátními právními předpisy daného členského státu nebo povinnou stáž.
21. Podle bodu 16 preambule studijní směrnice by měly délku a jiné podmínky přípravných kurzů pro studenty, na které se vztahuje tato směrnice, stanovit členské státy v souladu se svými vnitrostátními právními předpisy.
22. Podle ustanovení § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců se platnost povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42 odst. 3 nebo § 42d neprodlužuje; to neplatí v případě povolení k dlouhodobému pobytu podle § 42d vydaného za účelem účasti na jazykové a odborné přípravě podle § 64 písm. b), jehož platnost lze z důvodu pokračování v takové přípravě jednou prodloužit.
23. Podle ustanovení § 46 odst. 5 zákona o pobytu cizinců platí pro povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území (§ 42d) obdobně odstavce 1 věta druhá a § 37, § 55, § 56 odst. 1 písm. a) až c), e), g), h), l) a m), § 56 odst. 2 písm. a) a § 62 odst. 1 vztahující se na dlouhodobé vízum. Před vydáním rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání nebo prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území podle § 42d nebo rozhodnutí o zrušení platnosti tohoto povolení ministerstvo posoudí přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.
24. Podle ustanovení § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců se studiem pro účely tohoto zákona rozumí účast na jazykové a odborné přípravě ke studiu akreditovaného studijního programu vysoké školy organizované veřejnou vysokou školou, nebo účast na jazykovém a odborném kurzu pořádaném v rámci programu Evropské unie nebo na základě mezinárodní smlouvy.
25. Podle ustanovení § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
26. Podle článku 1 Listiny základních práv a svobod jsou lidé svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.

27. Podle článku 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod *má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.*
28. Žalobce v první řadě namítal rozpor napadeného rozhodnutí, resp. užitého ustanovení § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců s právem Evropské unie. Je na místě předeslat, že v této souvislosti odkazoval na již neúčinnou směrnici 2004/114/ES, která byla nahrazena studijní směrnicí. Nicméně úprava obsažená v těchto směrnicích je obdobná a podstata uplatněné argumentace tak je zřejmá. Žalobce měl za to, že ustanovení vnitrostátního práva mohou být pouze příznivější než směrnice, nikoliv přísnější. Omezení počtu opakování prodloužení povolení k pobytu přitom směrnice nezná, proč je tento důvod neprodloužení pobytového oprávnění v rozporu s právem Evropské unie.
29. K tomu zdejší soud uvádí, že (v současné době účinná) studijní směrnice se vztahuje mimo jiné na pobyty příslušníků třetích zemí za účelem studia, potažmo tedy upravuje pobyty studentů. Ti jsou definováni v již výše citovaném čl. 3 bodu 3 studijní směrnice [a to obdobným způsobem, jako tomu bylo v čl. 2 písm. b) směrnice 2004/114/ES, na který odkazoval žalobce]. Jedná se tedy o státního příslušníka třetí země, který je přijatý ke studiu na vysokoškolské instituci a přijatý na území členského státu, aby se věnoval jako své hlavní činnosti řádnému studiu vedoucímu k dosažení vysokoškolské kvalifikace uznané daným členským státem, včetně diplomů, vysvědčení nebo doktorátů získaných na vysokoškolské instituci, což může zahrnovat přípravný kurz předcházející takovému vzdělávání v souladu s vnitrostátními právními předpisy daného členského státu nebo povinnou stáž. Z dikce tohoto ustanovení tedy vyplývá, že členské státy mohou, avšak nemusí, zahrnout mezi studium i studium v přípravných kurzech předcházejících studiu vedoucímu k dosažení vysokoškolské kvalifikace (přiměřeně srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 9. 2018, č. j. 33 A 44/2018-27, s jehož závěry se ztotožnil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 9. 2019, č. j. 7 Azs 466/2018-38, příp. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 9. 2018, č. j. 41 A 41/2018-26). Tato skutečnost dává členským státům možnost upravit podmínky přípravných kurzů vnitrostátními předpisy (viz také bod 16 preambule studijní směrnice). Členský stát tak může sám upravit i podmínky prodloužení pobytových oprávnění vydávaných za účelem absolvování těchto přípravných kurzů. Podpůrně pak lze odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2024, č. j. 7 Azs 234/2024-22. V něm Nejvyšší správní soud ustanovení § 44a odst. 2 zákona o pobytu cizinců aplikoval (byť se otázkou jeho souladu s právem Evropské unie výslovně nezabýval) a uzavřel, že „*platnost povolení k dlouhodobému pobytu vydaného stěžovateli za účelem studia z důvodu uvedeného v § 64 písm. b) zákona o pobytu cizinců nelze dle § 44a odst. 2 zákona o pobytu cizinců opakovaně prodloužit. Povolení k dlouhodobému pobytu vydané z důvodu absolvování odborné či jazykové přípravy lze prodloužit pouze jednou.*“
30. Z dokladů o studiu předložených žalobcem v rámci správního řízení je přitom zřejmé, že měl absolvovat právě takový přípravný kurz ke studiu v podobě přípravného kurzu českého jazyka a odborných předmětů, který spadá do programu celoživotního vzdělávání. Povahu tohoto kurzu ostatně žalobce žádným způsobem nerozporuje. V tomto ohledu považuje zdejší soud za vhodné odkázat i na to, že zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů ve svém § 2 odst. 1 rozlišuje právě mezi akreditovanými studijními programy a programy celoživotního vzdělávání.

Ustanovení § 60 odst. 3 téhož zákona pak stanoví, že vzdělávání v programu celoživotního vzdělávání nezakládá jeho účastníkům právní postavení studenta podle tohoto zákona (srov. např. bod 13 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2019, č. j. 7 Azs 466/2018-38, či bod 13 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2020, č. j. 5 Azs 330/2018-25). Jak již přitom bylo rozebráno výše, mohou členské státy v případě těchto kurzů upravit jejich podmínky ve vnitrostátních předpisech, včetně podmínek vztahujících se k prodloužení pobytových oprávnění za účelem absolvování těchto přípravných kurzů. Úprava ustanovení § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, která úpravu těchto podmínek obsahuje, tak není v rozporu se studijní směrnicí, resp. právem Evropské unie, již jen proto, že úprava podmínek přípravných kurzů (včetně podmínek pro setrvání na území) je svěřena členským státům. Žalovaná proto nepochybila, když jej v posuzované věci aplikovala. Argumentace žalobce spočívající v rozporu uvedeného ustanovení s právem Evropské unie tak důvodná není.

31. Dále žalobce namítal, že ustanovení § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je rovněž protiústavní, neboť vytváří faktickou nerovnost mezi cizinci pobývajícími na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia v jazykovém kurzu. Měl také za to, že by se zdejší soud měl obrátit na Ústavní soud s návrhem na zrušení ustanovení § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
32. V tomto ohledu zdejší soud předně v souladu s žalovanou uvádí, že mu není zcela zřejmé, v čem by měla tvrzená nerovnost spočívat. Pravidla pro všechny cizince, kteří chtějí absolvovat studium jazykového kurzu a za tímto účelem žádají o pobytové oprávnění, jsou v zákoně o pobytu cizinců upravena jednotně. Není tedy zřejmé, v čem žalobce nerovnost v právech spatřuje. Za nerovné zacházení rozhodně nelze považovat, že žalobce byl oprávněn pobývat na území po kratší dobu než někteří jiní účastníci jazykových kurzů. Jejich postavení totiž není srovnatelné, neboť žalobce předložil doklady (konkrétně pojistnou smlouvu), které odůvodňovaly pouze kratší dobu trvání jeho pobytu. Nelze tedy jeho situaci srovnávat s jinými osobami, které předložily doklady jiné. Bylo by absurdní z čl. 1 Listiny základních práv a svobod dovozovat, že by všichni žadatelé o pobytová oprávnění měly obdržet ta samá pobytová oprávnění, když jejich postavení není srovnatelné. V tomto ohledu lze ještě podotknout, že správní soudy migrační politiku (a tedy i pravidla pro prodloužení pobytových oprávnění) nevytvářejí a nemohou přezkoumávat, zda jsou tato pravidla „správná“, „vhodná“ apod. (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 8. 2022, sp. zn. II. ÚS 2041/22). Žalobcova argumentace v tomto směru tak není vůbec případná, když k žádné nerovnosti mezi osobami ve stejném postavení nedochází.
33. Pokud pak jde o poukaz na rozpor s čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, ani v tomto ohledu neshledal zdejší soud žalobcovu argumentaci důvodnou. Toto ustanovení Listiny základních práv a svobod brání před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Nicméně v posuzované věci není takový zásah neoprávněný, když je opřen právě o úpravu povolování pobytu na území cizincům. Nelze uzavřít, že by každý zásah do soukromého a rodinného života byl v rozporu s uvedeným článkem Listiny základních práv a svobod, a to ani když je s ním spojeno omezení dalšího pobytu cizince na území. Ostatně sám zákon o pobytu cizinců obsahuje ustanovení, které na ochranu soukromého a rodinného života dopadá (viz zejména ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců). Zdejší soud tak neshledal, že by ustanovení § 44a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců bylo v rozporu s ústavním pořádkem.

Není proto ani na místě požadavek žalobce, aby se obrátil na Ústavní soud s návrhem na zrušení tohoto ustanovení zákona.

34. Žalobce namítal taktéž absenci posouzení zásahu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života. K tomu zdejší soud předesílá, že zákon o pobytu cizinců skutečně v ustanovení § 46 odst. 5 stanovuje, že před vydáním rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia musí ministerstvo posuzovat přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Správní orgány tak jsou povinny toto posouzení učinit a v odůvodnění rozhodnutí své úvahy náležitě vyložit. Správní orgán prvního stupně přitom v posuzované věci toto posouzení provedl (byť s odkazem na jiné ustanovení zákona o pobytu cizinců) a v rámci odůvodnění prvostupňového rozhodnutí své úvahy vyložil. Žalovaná se sice v rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí posouzením přiměřenosti výslovně nezabývala, nicméně nelze pominout, že prvostupňové rozhodnutí a napadené rozhodnutí tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2013, č. j. 4 As 10/2012-48, a ze dne 8. 9. 2025, č. j. 22 As 110/2025-35). Taktéž si nelze nevšimnout, že žalobce v průběhu správního řízení zásah do svého soukromého a rodinného života nijak nenamítal a zejména podal blanketní odvolání, v němž taktéž neuvedl žádné konkrétní skutečnosti a posouzení správního orgánu prvního stupně v tomto ohledu nijak konkrétně nerozporoval. Žalované tak nelze vytýkat, že v napadeném rozhodnutí nijak blíže neodůvodnila úvahy o přiměřenosti, když té se věnoval správní orgán prvního stupně v prvostupňovém rozhodnutí, s jehož závěry se zjevně ztotožnila, a žalobce proti tomuto posouzení žádným konkrétním způsobem nebrojil. Za takových okolností totiž není nezbytné, aby se odvolací správní orgán podrobně vypořádával s otázkami řešenými již prvostupňovým správním orgánem (srov. kupř. bod 42 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2021, č. j. 3 As 36/2019-45, příp. bod 12 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2020, č. j. 2 Ads 171/2019-43).
35. Správní orgán prvního stupně se zabýval jak délkou pobytu žalobce na území, tak jeho rodinnými a majetkovými vztahy. Rovněž vzal do úvahy i účel jeho pobytu v podobě studia. Naproti tomu žalobce neuvedl v této souvislosti v průběhu správního řízení vůbec nic. Pro rozsah a kvalitu posouzení přiměřenosti ze strany správních orgánů je přitom rozhodné, co žalobce ve správním řízení konkrétně tvrdil a osvědčil a dále to, co je obsaženo ve správním spisu. Správní orgány nejsou povinny nad rámec tvrzení žalobce a obsahu správního spisu zjišťovat další skutečnosti, resp. uvádět v rozhodnutí všechna myslitelná kritéria (srov. např. body 28 a 29 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020-27). Bylo tak primárně na žalobci, aby správním orgánům sdělil veškeré skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života a možného zásahu do něj (viz také např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 262/2015-35, či bod 20 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2022, č. j. 6 Azs 325/2021-43, a bod 17 usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2023, č. j. 5 Azs 316/2022-44). Lze proto uzavřít, že není pravdou, že by se správní orgány otázkou zásahu do soukromého a rodinného života žalobce vůbec nezabývaly. Vzhledem k aktivitě žalobce se jí naopak správní orgán prvního stupně zabýval v dostatečném rozsahu. Důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí pak není ani to, že úvahy o zásahu do soukromého a rodinného života

žalobce podrobně neodůvodňovala i žalovaná v napadeném rozhodnutí. Zabýval se jimi totiž právě správní orgán prvního stupně v prvostupňovém rozhodnutí, obě tato rozhodnutí tvoří jeden celek a žalobce brojil proti prvostupňovému rozhodnutí toliko blanketním odvolání.

36. Pro úplnost k tomu zdejší soud ve stručnosti dodává, že pokud jde o samotné skutečnosti, které žalobce ohledně zásahu do svého soukromého a rodinného života poprvé v podané žalobě zmiňoval, je nutné konstatovat, že tyto zmínky byly zcela obecné a nekonkrétní. Prosté tvrzení o účasti na jazykovém kurzu nemůže být bez dalšího dostatečným pro závěr o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého života, když z ničeho nevyplývá, co by mu ve studiu bránilo v zemi původu. Nadto se žalobce účastnil pouze jazykového kurzu, který byl teprve přípravou na samotné studium vysoké školy. Rovněž tvrzení o tom, že má na území České republiky partnerku, se kterou sdílí společnou domácnost, řadu přátel a sociální zázemí (uvedené v rámci části žaloby týkající se odkladného účinku), je zcela obecné. Nic bližšího ohledně svých vazeb a soužití s partnerkou neuvedl a takto nekonkrétní tvrzení taktéž není dostatečné pro závěr o nepřiměřeném zásahu do soukromého a rodinného života v případě neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu.
37. Závěrem zdejší soud již pouze doplňuje, že poznámky žalobce ohledně nedostatečného poučení o době povolení k pobytu a prodloužování pobytu se vztahují toliko k řízení o jeho předchozí žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem studia. Rozhodnutí vydané v tomto řízení však není v posuzované věci předmětem přezkumu. Zdejší soud se tak těmito poznámkami nijak blíže nezabýval. Žalobcem doložené dokumenty a fotografie pak zdejší soud jako důkazy neprováděl, neboť to s ohledem na shora uvedené důvody nedůvodnosti žalobních námitek považoval za nadbytečné. Vztahovaly se nadto především k žádosti žalobce o přiznání odkladného účinku žalobě.

VI. Závěr a náklady řízení

38. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
39. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo

svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 30. října 2025

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce